

RE-3222

M. A. (Part - II) Examination

April / May - 2010

Sanskrit : Paper - VI

(वैदिक भाषा अने साहित्य)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

सूचना/Instruction :

नीचे दशांशवेक निशानीवाणी विगतो उत्तरवही पर अवश्य लपवी. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
<input type="text" value="M. A. (Part - 2)"/>	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
<input type="text" value="Sanskrit - 6"/>	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="2"/>	Section No. (1, 2,.....) : <input type="text" value="Nil"/>
Student's Signature	

- १ गमे ते ऋषानो अर्थदर्शक नोध सडित अनुवाद करो : १२
- 1 Translate with explanatory notes on any three : 12
- (१) पृष्टो दिवि धाय्यग्निः पृथिव्यां नेता
सिन्धूनां वृषभः स्तियां नाम्।
स मानुषीरभि विशो वि भाति
वैश्वानरो वावृधानो करेण॥ (७,५,२)
- (२) प्राचीनो यज्ञः सुधितं हि बर्हिः प्रीणीते अग्निरीलितो न होता।
आ मातरौ विश्वरि हुवानो यतो यविष्ठ जज्ञिषे सुरोवः। (७,७,३)
- (३) उतासि मैत्रावरुणो वसिष्ठोर्वश्या ब्रह्मन्मनसोऽधि जातः।
द्रुप्तं स्कन्नं ब्रह्मणा दैव्येन विश्वे देवाः पुस्करे त्वाददन्त॥
- (४) यद्विजामन्परुषि वन्दनं भुवदष्टीवन्तौ परि कुल्कौ च देहत्।
अग्निष्टच्छोचन्नपं वाधतामितो मा मां पधेन रपसा विदत्सरुः॥ (७,५०,२)
- (५) मन्द्रं होतारमुशिजो यविष्ठमगिनं विशां ईळते अध्वरेषु।
सहि क्षपावाँ अभवद्रयीणामतन्द्रो दूतो यजथाय देवान्॥ (७, १०, ५)
- २ ऋग्वेद मंडल-७ने आधारे दासराज्ञ युद्ध विषे समीक्षात्मक नोध लपो. १०
- 2 Write a critical note on दासराज्ञयुद्ध according to ऋग्वेद मंडल-7. 10
- अथवा / OR**
- २ (अ) नीचेनाभांथी गमे ते भे पर नोध लपो : १०
- 2 (a) Write notes on any two of the following : 10
- (१) अग्निदेवता (१) अग्निदेवता
(२) वसिष्ठनु कुलसूक्त (२) वरिष्ठकुलसूक्तम्॥
(३) आप्री देवो (३) आप्रिदेवो
(४) प्रस्वापिनीसूक्तम्।

RE-3222]

1

[Contd...

(બ)	વૈદિક હેત્વર્થ પર નોંધ લખો.	૪
(b)	Write a note on 'વૈદિક હેત્વર્થ'.	4
અથવા / OR		
(બ)	વૈદિક સ્વતંત્ર સ્વરિત સમજાવો.	૫
(b)	Explain vedic સ્વતંત્રસ્વરિત.	4
(ક)	પ્રશ્ન-૧ (૩)નો પદપાઠ આપો.	૪
(c)	Write પદપાઠ of Q.1 (x).	4
૩	(અ) ગમે તે બેનો અર્થદર્શક નોંધ સહિત અનુવાદ કરો :	૮
૩	(a) Translate with explanatory notes on any two of the following :	8
	(૧) સપ્તક્ષયંણો વૃષાભિરાષ્ટ્રો વિષાસહિઃ। યથાહમેષાં વીરાણાં વિરાજાન્તિ જનસ્ય ચ॥ (૧,૨૯,૬)	
	(૨) ઉરુગુલાંયા દુહિતા જાતા દાસ્યસિક્વ્યા। પ્રતઙ્ક દદ્રુષીણાં સર્વાસામરસં વિષમ્॥ (૯,૧૩,૮)	
	(૩) યથાદિત્યા વસુભિઃ સંબભૂતુર્મરુદ્ધિરુગ્રા અહ્ણીયમાનાઃ। एवा त्रिणामन्नह्णायमान इमान्जनान्तसंमनसस्कृधीह॥ (૬,૭૪,૩)	
	(૪) મૃગો ન ભીમઃ કુચરો ગિરિષ્ઠાઃ પંરાવત્ આ જંગમ્યાત્પરંસ્યાઃ। सूकं संशायं पविभिन्द्र तिग्मं विशत्रुन्ताहि वि मृधो नुदस्व॥ (૭,૮૪,૩)	
(બ)	નોંધ લખો :	૭
(b)	Write a note on :	7
	(૧) સર્પવિષનાશનસૂક્ત	
અથવા / OR		
	(૧) શાલાનિર્માણસૂક્ત	
૪	સામવેદ ઉત્તરાર્ચિકના અધ્યાયોમાં-૨૧માં નિરૂપિત ઈન્દ્રનાં પરાક્રમો વિશે નોંધ લખો.	૧૦
4	Write a note on Indra's heroic deeds as depicted in સામવેદ ઉત્તરાર્ચિકસ્ય અધ્યાયાઃ।	10
અથવા / OR		
૪	સામવેદ ઉત્તરાર્ચિક અ-૨૧ના આધારે ઈન્દ્રદેવની વિશિષ્ટતાઓ ચર્ચો.	૧૦
4	Discuss specific features of Indradevita in the light of સામવેદ ઉત્તરાર્ચિક અ.21	10
૫	(અ) કોઈ પણ એક વિષે નોંધ લખો :	૭
5	(a) Write note on any one of the following :	7
	(૧) શુનઃશેપાખ્યાનનો મુદ્રાલેખઃ ચરૈવેતિ ચરૈવેતિ।	
	(1) ચરૈવેતિ ચરૈવેતિ। - the motton of શૂનઃશેપાખ્યાન	
	(૨) શુનઃશેપાખ્યાન-નવદીક્ષાની કથા	
	(2) શુનઃશેપાખ્યાન - a story of enlightenment.	
(બ)	ગમે તે એક પર નોંધ લખો :	૮
(b)	Write note on any one :	8
	(૧) યમવર્ણિત શ્રેયોમાર્ગ-પ્રેયોમાર્ગ	
	(૨) કટોપનિષદ્-શીર્ષક	
	(2) The title - કટોપનિષદ્	